Azərbaycan.- 2021.- 17 mart. S. 10.

Şəhidlik zirvəsinə ucalanlar

“Əbədi yaşayanlar - Şəki şəhidləri” kitabı ölməzlik qazanan igidlərimizin şərəfli ömür və döyüş yollarından geniş bəhs edir

Bu da 44 günlük Vətən müharibəsinin son akkordları... Qarabağımızın aranlı-dağlı ellərindən 30 ilə yaxındır ki, didərgin salınmış soydaşlarımızın gözlədiyi, həsrətini çəkdiyi tarix: 20 noyabr 2020-ci il. Ali Baş Komandanın hər an əmrinə hazır olan Müzəffər Azərbaycan Ordusu işğalda qalan əzəli-əbədi torpaqlarımızı azad edərək, düşmən üzərində çaldığı Qələbənin paytaxt Bakının Azadlıq meydanında Zəfər paradını keçirdi. Dünya bu Qələbəni alqışladı. Bu Qələbənin əldə edilməsi üçün canından-qanından keçən oğullarımızın müqəddəs ruhları da şad oldu.

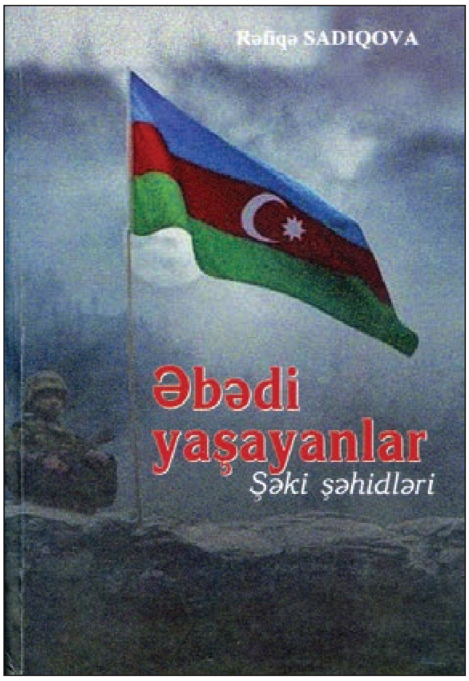

Azərbaycan Prezidenti xalqımıza qələbə sevincini yaşadan, lakin Qələbə paradını görə bilməyib, qanı ilə “Qarabağ Azərbaycandır!” yazan şəhidlərimizi dövlətin ali mükafatları ilə təltif etdi. Xalqımızın qəlbində əbədiyyət qazanan şəhid qəhrəmanlarımızın qısa, lakin şərəfli ömürləri dastan və əfsanəyə çevrilməmiş qələmə alındı. Onların mübarək döyüş yollarında göstərdikləri şücaətlər, igidliklər gənclərə örnək oldu. Şanlı Qələbənin əldə edilməsində misilsiz xidmət göstərənlərin əbədiyyət laylası yalnız onların doğma ana-bacılarının deyil, əlində kamil qələmi, köksündə Vətən sevgisi olan yazarlarımızın da dilində bayatıya, ağıya çevrildi.

Belə dastanlaşmış ömür sahiblərinin bir qrupu da Azərbaycanın gözəlliklər diyarı olan Şəkidən yola düşmüşdü Vətən müharibəsinə. Hələ Birinci Qarabağ savaşında da şəkili gənclər könüllü olaraq döyüşlərdə iştirak edib və onlardan 214 nəfəri müqəddəs zirvəyə ucalmışdılar. Şəkidən 4 nəfər də Aprel şəhidi olub. Bu rayondan 74 nəfər isə Qarabağın erməni daşnaklarından müdafiəsində itkin düşüb...

Rəfiqə xanım Sadıqovanın bu günlərdə “Hədəf” nəşrində çapdan buraxılan “Əbədi yaşayanlar - Şəki şəhidləri” kitabında bir-birindən dəyərli faktlar, məzmunlu yazılar yetərincədir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin “Bu müharibə bizim tariximizdə əbədi yaşayacaq. Bu müharibəni biz şəhidlərimizin canı, qanı bahasına, hərbçilərimizin şücaəti hesabına qazanmışıq” fikri ilə açılan kitabın layihə rəhbəri Şəki Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elxan Usubov, ideya müəllifi SHXÇDX-nin Şəki rayon şöbəsinin rəisi, polkovnik Yalçın Sadıqlı, redaktoru isə tarix elmləri doktoru, professor Həsənbala Sadıqovdur.

Kitabı vərəqləmək kifayətdir ki, orada tarixləşən ömürlərin şərəfli yolçularını tanıyasan. Vətənin çağırışına könüllü qoşulan, bir-birindən igid, cəngavər oğulların qısa, lakin şərəfli döyüş yollarından söz açan oçerkləri oxuyarkən bir daha əmin olursan ki, cəmi 44 günlük Vətən müharibəsini xalqımız mütləq Qələbə ilə başa çatdırmalı idi. Məhz belə vətənpərvərlərimizin qəhrəmanlıqları Ermənistanı təslim aktına imza atmağa vadar etdi!

Kitabın redaktoru, tarix elmləri doktoru, professor Həsənbala Sadıqovun “Vətən müharibəsində qazanılan zəfər” məqaləsindən oxuyuruq: “Kütləvi qəhrəmanlıq cəbhədə və arxada özünü göstərir. Şəhidlərə münasibəti isə xüsusi qeyd etməliyik. Şəhidin sahibi vətəndir. Onların valideynləri “Vətən sağ olsun!” deyirlər...”

Müəllifin “Şəhid balam...” yazısının hər sətrindən Vətənə can qurban verən oğulların ürək sözləri eşidilir sanki: “...Şəhidlər haqqında yazmaq üçün onların valideynləri və doğmaları ilə görüşənədək çox götür-qoy etdim; verdiyim suallar görəsən onların dərdini təzələməz ki? Əslində, şəhidlər üçün keçmiş zaman yoxdur. Onlar hər zaman müasirlərimiz olaraq qalacaqlar: bu gün də, sabah da, yüz il keçsə də!

Bu görüşlərdə hiss etdim ki, şəhid anaları bir-birinə bənzəyir. Onları birləşdirən böyük kədərləri, övlad nisgili, bir də Vətən sevgisidir...”

SHXÇDX Şəki rayon şöbəsinin rəisi, polkovnik Yalçın Sadıqlı isə qələmə aldığı yazıda incə məqamlara toxunmaqla, şəhidliyin müqəddəsliyini önə çəkib: “...Vətən müharibəsi dövründə Şəki 56 şəhid verdi. Ürəyimiz 56 dəfə dolub-boşaldı: həm qürurlandıq, həm də itirdiyimiz igidlərə görə kədərləndik... Göybulaq kəndindən baş miçman Mərdan Mehdizadənin dəfni zamanı diqqətimi onun 10 yaşlı oğlu cəlb etdi. Ona atasının nəşi üzərində olan üçrəngli bayrağı təqdim edəndə “mən ağlamıram, igidi, şəhidi ağlamazlar, çünki onlar haqq yolunda qurban gediblər. Bu müqəddəs məkanda söz verirəm, hərbçi olacağam, Vətənə xidmət edəcəyəm” dedi...”

Yüksək poliqrafiya mədəniyyəti ilə çapdan buraxılan 360 səhifəlik, texniki tərtibat baxımından da diqqət çəkən, Müzəffər Milli Ordumuzun Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin “Qarabağ Azərbaycandır!” fikri ilə açılan kitabda istər Vətən müharibəsi şəhidlərinin, istərsə də Qələbə sevinclərini bölüşmək üçün meydan və küçələrə axışan gənclərimizin coşqusu rəngli şəkillərlə öz əksini tapıb.

Kitabda həmçinin Birinci Qarabağ savaşında Vətənin çağırışına Şəki rayonundan səs verib ön cəbhəyə könüllü yollananların, Aprel şəhidlərinin, eləcə də itkin düşən 74 nəfərin siyahısı da oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Bu da kitabın son üz qabığı: 64 igid şəhidimizin şəkilləri. Aralarında evli olanı də var, subayı, nişanlı olanı da. Yaşları müxtəlif, əqidə və amalları isə bir olub: “Vətən mənə oğul desə...”

Müəllifin kitabın sonunda verdiyi “Şəhidlərimiz haqqında elegiya” isə öz qəhrəmanlarına igidlərin ana-bacılarının, şəhid balalarının bədii sözün qüdrətinə sığınan vida nəğməsidir: “...Şəhid valideynləri, şəhid balaları, evinizdə müqəddəs bir əmanət var: şəhid oğlunuzun, şəhid atanızın tabutuna örtülmüş, ailənizə yadigar verilmiş üçrəngli dövlət bayrağı! Sizin üçün yeni bir müqəddəs ünvan var: övladınızın, atanızın uyuduğu qara mərmərli məzar!

Vətən sizinlə də qürur və fərəh duysun!

Başınız yalnız şəhid atanızın məzarı qarşısında əyilsin!

Siz qəhrəman övladısınız!

Siz Vətənə, Vətən sizə borcludur...”

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
“Azərbaycan”